

ENERGETICKÉ SPOLOČENSTVO A KOMUNITA VYRÁBAJÚCA ENERGIU Z OBNOVITEĽNÝCH ZDROJOV

Novelou zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o energetike“), ktorá nadobudla účinnosť dňa 1. 10. 2022, boli do zákona zavedené nové pojmy, a to „energetické spoločenstvo“ a „komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov“.

Definíciu obidvoch pojmov obsahuje nový § 11a, ktorým boli do národnej legislatívy transponované naraz dve smernice, a to smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou (pojem „energetické spoločenstvo“) a smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (pojem „komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov“).

Čo tieto pojmy znamenajú a aký je v nich rozdiel?

Obidva nové subjekty zákon definuje ako právnické osoby. Právnu formu právnickej osoby zákon nijak neobmedzuje, preto môže ísť o akúkoľvek formu v zmysle Obchodného zákonníka, ale aj napríklad o neziskovú organizáciu či občianske združenie.

Zákonná úprava v SR

ENERGETICKÉ SPOLOČENSTVO

V zmysle definície podľa § 11a ods. 1 je energetickým spoločenstvom právnická osoba,

- a) ktorá je založená na účel výroby elektriny, dodávky elektriny, zdieľania elektriny, uskladňovania elektriny, činnosti agregácie, distribúcie elektriny, prevádzky nabíjacej stanice alebo výkonu iných činností alebo poskytovania iných služieb súvisiacich so zabezpečovaním energetických potrieb jej členov alebo spoločníkov (ďalej len „člen“) s cieľom realizácie environmentálnych, hospodárskych alebo sociálnych komunitných prínosov,
- b) ktorá nevykonáva činnosti podľa písmena a) za účelom dosiahnutia zisku,
- c) do ktorej je možno vstúpiť, nadobúdať podiel alebo inak sa stať členom, a z ktorej je možné vystúpiť, ukončiť účasť alebo členstvo na základe rozhodnutia člena a
- d) ktorej členmi, ktorí samostatne alebo spoločne s inými členmi môžu vykonávať kontrolu v energetickom spoločenstve, sú len fyzické osoby, malé podniky,^{28a)} vyššie územné celky alebo obce v územnom obvode vyššieho územného celku, v ktorom má sídlo energetické spoločenstvo.

Z uvedeného vyplýva, že energetické spoločenstvo (ďalej len „spoločenstvo“) vznikne už splnením vyššie uvedených obligatórnych podmienok. Vznik spoločenstva ho oprávňuje na výkon práv a povinností ustanovených v § 35a, t. j. odoberať, vyrábať, uskladňovať a dodávať či zdieľať elektrinu svojim členom, vykonávať činnosť agregácie pre svojich členov alebo prevádzkovať nabíjaciu stanicu.

Spoločenstvo však nesmie vykonávať podnikateľskú činnosť za účelom dosiahnutia zisku podľa ods. 1 písm. a), musí ísť výslovne o služby, ktoré poskytuje svojim členom.

Splnenie podmienok preukazuje spoločenstvo v právnych vzťahoch s inými účastníkmi trhu s elektrinou alebo účastníkmi trhu s plynom osvedčením, ktoré vydáva a ruší na žiadosť Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, pričom v žiadosti musí žiadateľ preukázať splnenie podmienok.

Ak teda spoločenstvo chce nadobúdať práva a povinnosti z právnych vzťahov s inými účastníkmi trhu s elektrinou alebo trhu s plynom, musí byť v zmysle §11a ods. 5 držiteľom osvedčenia, nestačí len založenie právnickej osoby a naplnenie vyššie uvedených štyroch podmienok.

Členmi spoločenstva môžu byť fyzické osoby, malé podniky, obce či VÚC v územnom obvode VÚC, v ktorom má spoločenstvo sídlo.

Spoločenstvo môže medzi svojich členov rozdeliť najviac 50% vytvoreného zisku, pričom za činnosti vykonávané za účelom dosiahnutia zisku sa nepovažujú činnosti podľa § 11a ods. 1 písm. a).

Za spoločenstvo sa v zmysle § 11a ods. 3 zákona o energetike považuje aj komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov energie, ak tento zákon neustanovuje inak.

KOMUNITA VYRÁBAJÚCA ENERGIU Z OBNOVITEĽNÝCH ZDROJOV

Komunitou vyrábajúcou energiu z obnoviteľných zdrojov je v zmysle § 11a ods. 2 právnická osoba,

- a) *ktorá je založená na účel výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie alebo biometánu a ktorá súčasne môže byť založená na účel dodávky elektriny alebo plynu, zdieľania elektriny z obnoviteľných zdrojov energie alebo biometánu, uskladňovania elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, činnosti agregácie, distribúcie elektriny, prevádzky nabíjacej stanice alebo výkonu iných činností alebo poskytovania iných služieb súvisiacich so zabezpečovaním energetických potrieb jej členov s cieľom realizácie environmentálnych, hospodárskych alebo sociálnych komunitných prínosov,*
- b) *ktorá nevykonáva činnosti podľa písmena a) za účelom dosiahnutia zisku,*
- c) *do ktorej je možno vstúpiť, nadobúdať podiel alebo inak sa stať členom, a z ktorej je možné vystúpiť, ukončiť účasť alebo členstvo na základe rozhodnutia člena,*
- d) *ktorej členmi sú len fyzické osoby, malé a stredné podniky,^{28b)} vyššie územné celky alebo obce v územnom obvode vyššieho územného celku, v ktorom má sídlo komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov, a*
- e) *ktorej členovia oprávnení samostatne alebo spoločne s inými členmi vykonávať kontrolu v komunite vyrábajúcej energiu z obnoviteľných zdrojov majú trvalý pobyt alebo sídlo na území vyššieho územného celku, v ktorom je umiestnené zariadenie na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie alebo zariadenie na výrobu biometánu vlastnené komunitou vyrábajúcou energiu z obnoviteľných zdrojov alebo väčšina takých zariadení, ak komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov vyrába elektrinu alebo plyn vo viacerých takých zariadeniach; ak nemožno určiť vyšší územný celok podľa predchádzajúcej vety, určí sa podľa sídla komunity vyrábajúcej energiu z obnoviteľných zdrojov.*

Komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov (ďalej len „komunita“) je teda založená na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a výrobu biometánu a súčasne môže byť založená na účel dodávky, zdieľania, alebo uskladňovania elektriny alebo plynu, činnosti agregácie, distribúcie, či prevádzky nabíjacej stanice.

Rovnako ako spoločenstvo, ani komunita nemôže vykonávať podnikateľskú činnosť za účelom dosiahnutia zisku podľa ods. 2 písm. a).

Členmi komunity môžu byť na rozdiel od spoločenstva nielen malé, ale aj stredné podniky (v zmysle definície obsiahnutej v čl. 2 ods. 1 prílohy I k nariadeniu č. 651/2014). Zároveň platí to isté, čo pri spoločenstve, teda že už vznik komunity ju oprávňuje na výkon práv a povinností, ktoré sú ustanovené v § 70a zákona o energetike.

Oproti legálnej definícii spoločenstva je pri definícii komunity navyše písmeno e), ktoré hovorí, že členmi komunity môžu byť len takí členovia, ktoré majú trvalý pobyt alebo sídlo na území VÚC, v ktorom je umiestnené zariadenie na výrobu elektriny alebo biometánu.

Komunita môže medzi svojich členov rozdeliť najviac 50% vytvoreného zisku, pričom za činnosti vykonávané za účelom dosiahnutie zisku sa nepovažujú činnosti podľa § 11a ods. 2 písm. a).

PRÁVA A POVINNOSTI SPOLOČENSTVA

Energetické spoločenstvo má povinnosť uzatvoriť so zúčtovateľom odchýlok zmluvu o zúčtovaní odchýlky, ktorá obsahuje povinnosť zložiť finančnú zábezpeku. Táto povinnosť sa nevzťahuje na spoločenstvo, ktoré prenieslo svoju zodpovednosť za odchýlku na iného účastníka trhu s elektrinou na základe zmluvy o prevzatí zodpovednosti za odchýlku.

Na spoločenstvo sa vzťahujú aj práva a povinnosti

- koncového odberateľa elektriny (okrem práv odberateľa elektriny v domácnostiach),
- výrobcu elektriny podľa § 27 ods. 1 a podľa § 27 ods. 2 písm. a) až d), f), j), k), o) až q), s) až u)
- prevádzkovateľa zariadenia na uskladňovanie elektriny
- dodávateľa elektriny
- pri výkone práva vykonávať činnosť agregácie povinnosti agregátora podľa § 34a zákona o energetike
- pri výkone práva prevádzkovať nabíjaciú stanicu je energetické spoločenstvo povinné uzatvoriť s prevádzkovateľom distribučnej sústavy novú zmluvu o pripojení do distribučnej sústavy, ak pripája do distribučnej sústavy nabíjaciú stanicu s celkovým inštalovaným výkonom nad 100 kW na existujúcom odbernom mieste

Ak energetické spoločenstvo v súlade s týmto zákonom prevádzkuje miestnu distribučnú sústavu, nevzťahuje sa naň zákaz vlastníť, vyvíjať, spravovať alebo prevádzkovať zariadenie na uskladňovanie elektriny alebo nabíjaciú stanicu pre iné ako vlastné použitie podľa § 32a ods. 1.

Energetické spoločenstvo je povinné umožniť všetkým svojim členom využívanie výhod spojených s členstvom v energetickom spoločenstve bez ohľadu na to, či je elektroenergetické zariadenie člena energetického spoločenstva pripojené do miestnej distribučnej sústavy energetického spoločenstva alebo je pripojené do inej distribučnej sústavy.

Ak o to energetické spoločenstvo požiada, je prevádzkovateľ distribučnej sústavy, do ktorej je miestna distribučná sústava energetického spoločenstva pripojená, povinný zabezpečiť pre energetické spoločenstvo prevádzku alebo správu miestnej distribučnej sústavy na základe zmluvy o zabezpečení prevádzky alebo správy miestnej distribučnej sústavy. Odmena za prevádzku alebo správu miestnej distribučnej sústavy musí zabezpečiť úhradu nákladov prevádzkovateľa distribučnej sústavy. Prevádzkovateľ distribučnej sústavy má právo odmietnuť uzatvoriť zmluvu o zabezpečení prevádzky alebo správy miestnej distribučnej sústavy, ak by pri prevádzke alebo správe miestnej distribučnej sústavy bola ohrozená bezpečnosť alebo ochrana zdravia pri práci. Ak nedôjde k dohode o obsahu zmluvy o zabezpečení prevádzky alebo správy miestnej distribučnej sústavy, rozhodne o ňom na návrh energetického spoločenstva úrad.

PRÁVA A POVINNOSTI KOMUNITY

Komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov má právo

- odoberať plyn vo svojom odbernom mieste podľa zmluvy o dodávke plynu alebo zmluvy o združenej dodávke plynu
- vyrábať biometán
- dodávať svojim členom biometán vyrobený v jej zariadení alebo plyn nakúpený na trhu s plynom,
- zdieľať biometán vyrobený v jej zariadení na výrobu biometánu svojim členom do ich odberných miest, pre ktoré je uzavretá zmluva o prístupe do prepravnej siete a preprave plynu s prevádzkovateľom prepravnej siete alebo zmluva o prístupe do distribučnej siete a distribúcií plynu s prevádzkovateľom distribučnej siete

Na komunitu sa vzťahujú práva a povinnosti

- odberateľa plynu okrem práv odberateľa plynu v domácnosti,
- výrobcu biometánu (okrem povinnosti uzatvoriť zmluvu o dodávke plynu s odberateľom plynu)
- dodávateľa plynu

Vzhľadom na ustanovenie § 11a ods. 3 zákona, v zmysle ktorého sa za energetické spoločenstvo považuje aj komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov, ak tento zákon neustanovuje inak, sa práva a povinnosti spoločenstva vzťahujú aj na komunity. Naopak to však neplatí.

Aké sú teda rozdiely medzi energetickým spoločenstvom a komunitou vyrábajúcou energiu z obnoviteľných zdrojov energie?

- Energetické spoločenstvo môže vyrábať elektrinu z akýchkoľvek zdrojov, nielen elektrinu z obnoviteľných zdrojov energie
- Komunita môže vyrábať elektrinu len z obnoviteľných zdrojov energie a tiež môže vyrábať biometán
- Členmi energetického spoločenstva môžu byť len FO, malé podniky, obce a VÚC, ktoré majú sídlo v územnom obvode VÚC v ktorom má energetické spoločenstvo sídlo
- Členmi komunity môžu byť FO, malé podniky, stredné podniky, obce a VÚC, v územnom obvode ktorého má komunita sídlo a zároveň jej členovia komunity musia mať trvalý pobyt alebo sídlo v územnom obvode VÚC, v ktorom je umiestnené zariadenie na výrobu elektriny alebo biometánu

Úprava v legislatíve EÚ

Aby sme lepšie pochopili zámer úniovej legislatívy, ktorá rozdelila takmer rovnaké pojmy do dvoch odlišných smerníc, pozrieme sa bližšie na to, ako je to definované v smernici a odôvodnené v recitáli uvedených smerníc:

ENERGETICKÉ SPOLOČENSTVO

V zmysle Smernice 2019/944 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou je energetické spoločenstvo, ktoré smernica definuje ako „občianske energetické spoločenstvo“, právny subjekt, ktorý

- a) Je založený na dobrovoľnej a otvorenej účasti a pod faktickou kontrolou členov alebo spoločníkov, ktorými sú fyzické osoby, miestne orgány vrátane obcí alebo malé podniky;
- b) Má ako svoj hlavný cieľ poskytovať svojim členom alebo spoločníkom alebo miestnym oblastiam, v ktorých pôsobí, environmentálne, hospodárske alebo sociálne komunitné prínosy skôr než tvorenie finančného zisku; a
- c) Môže sa zapojiť do výroby vrátane výroby z obnoviteľných zdrojov, distribúcie, dodávky, spotreby, agregácie, uskladňovania energie, služieb energetickej efektívnosti alebo služieb nabíjania elektrických vozidiel alebo do poskytovania iných energetických služieb svojim členom alebo spoločníkom.

V zmysle recitálu je úlohou energetického spoločenstva ponúknuť všetkým spotrebiteľom inkluzívnu možnosť získať priamy podiel na výrobe, spotrebe či spoločnom využívaní energie.

Namiesto tvorby zisku, ako je to pri tradičných energetických podnikoch, sa iniciatívy energetického spoločenstva zameriavajú v prvom rade na poskytovanie cenovo dostupnej energie určitého druhu (napr. energie z OZE) svojim členom alebo spoločníkom. Energetické spoločenstvo by mohlo umožniť účasť na trhoch s elektrinou určitým skupinám odberateľov elektriny v domácnosti, ktorí by to inak neboli schopní robiť. Podľa skúseností, tam, kde sa takéto iniciatívy úspešne zaviedli, priniesli danému spoločenstvu okrem zrejmých prínosov z poskytovania energetických služieb aj hospodárske, sociálne a environmentálne prínosy.

Účasť v občianskych energetických spoločenstvách by mala byť otvorená pre všetky kategórie subjektov. Rozhodovacie právomoci v občianskom energetickom spoločenstve by sa však mali obmedziť na tých členov alebo spoločníkov, ktorí nevykonávajú komerčné aktivity veľkého rozsahu a pre ktorých sektor energetiky nepredstavuje hlavnú oblasť hospodárskej činnosti. Ustanovenia o občianskych energetických spoločenstvách nebránia existencii iných občianskych iniciatív, ako napríklad iniciatív, ktoré vyplývajú zo súkromnoprávných zmlúv. Členské štáty by preto mali mať možnosť stanoviť, že občianske energetické spoločenstva môžu mať akýkoľvek druh právnej formy, napr. združenie, družstvo, partnerstvo, nezisková organizácia alebo malý alebo stredný podnik, pokiaľ môže takýto subjekt vykonávať práva a povinnosti vo svojom vlastnom mene.

Občianske energetické spoločenstvá predstavujú nový typ subjektu vzhľadom na štruktúru ich členstva, požiadaviek na správu a účel. Mali by mať možnosť pôsobiť na trhu za rovnakých podmienok bez narušania hospodárskej súťaže a rovnaké práva a povinnosti uplatniteľné na ostatné elektroenergetické podniky by sa mali vzťahovať na občianske energetické spoločenstvá nediskriminačným a primeraným spôsobom.

Občianske energetické spoločenstvá by nemali čeliť regulačným obmedzeniam, keď využívajú existujúce alebo budúce informačné a komunikačné technológie na účely spoločného využívania elektriny z výrobných kapacít občianskeho energetického spoločenstva ich členmi alebo spoločníkmi, a to na základe trhových zásad, napríklad kompenzáciou energetickej zložky členov alebo spoločníkmi využitím výroby, ktorá je dispozíciou v rámci spoločenstva, a to aj cez verejnú sústavu, za predpokladu, že obidva meracie body patria spoločenstvu.

Spoločné využívanie elektriny umožňuje členom alebo spoločníkom zásobovanie elektrinou z výrobných zariadení v spoločenstve bez toho, aby boli v priamej fyzickej blízkosti výrobného zariadenia a bez toho, aby boli za spoločným meracím bodom. Spoločné využívanie elektriny by nemalo mať vplyv na výber sieťových poplatkov, taríf a odvodov vzťahujúcich sa na toky elektriny. Spoločné využívanie by sa malo zjednodušiť v súlade s povinnosťami a správnymi lehotami na zabezpečovanie rovnováhy, meranie a vyúčtovanie.

V tejto smernici sa stanovuje, že členské štáty môžu povoliť občianskym energetickým spoločenstvám stať sa prevádzkovateľmi distribučnej sústavy buď v rámci všeobecného režimu, alebo ako „prevádzkovatelia uzavretej distribučnej sústavy“. Ak sa občianskemu energetickému spoločenstvu udelí štatút prevádzkovateľa distribučnej sústavy, malo by sa s ním zaobchádzať rovnako ako s prevádzkovateľmi distribučných sústav a mali by sa naň vzťahovať rovnaké povinnosti.

KOMUNITY VYRÁBAJÚCE ENERGIU Z OBNOVITELNÝCH ZDROJOV

Komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov je podľa Smernice 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov právnická osoba,

- a) ktorá je v súlade s uplatniteľným vnútroštátnym právom založená na otvorenej a dobrovoľnej účasti, je nezávislá a skutočne kontrolovaná akcionármi alebo členmi, ktorí sa nachádzajú v blízkosti projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré vlastní a vyvíja uvedená právnická osoba;
- b) ktorej akcionármi alebo členmi sú fyzické osoby, MSP alebo miestne orgány vrátane obcí;
- c) ktorej hlavným účelom je poskytovať environmentálne, hospodárske alebo sociálne komunitné prínosy pre svojich akcionárov alebo členov alebo pre miestne oblasti, v ktorých pôsobi, a nie finančný zisk.

Podľa recitálu majú členské štáty zabezpečiť, aby sa komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov mohli zúčastňovať na dostupných systémoch podpory za rovnakých podmienok, ako veľkí účastníci.

Na tento účel by sa malo členským štátom umožniť prijať opatrenia, ako napríklad poskytovanie informácií, poskytovanie technickej a finančnej podpory, znižovanie administratívnych požiadaviek, začlenenie výberových kritérií zameraných na komunity, vytváranie cielených ponukových kôl pre komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov alebo odmeňovanie komunit vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov prostredníctvom priamej podpory, ak spĺňajú požiadavky na malé zariadenia.

Poskytovaním poradenstva žiadateľom počas administratívneho postupu udeľovania a postupu vydávania povolení prostredníctvom administratívneho kontaktného miesta sa má znížiť zložitnosť pre navrhovateľov projektu a zvýšiť efektívnosť a transparentnosť okrem iných aj pre samospotrebiteľov energie z obnoviteľných zdrojov a komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov. Takéto poradenstvo sa poskytne na primeranej úrovni riadenia s prihliadnutím na osobitosti členských štátov. Jednotné kontaktné miesta by mali usmerniť žiadateľa a uľahčiť mu celý administratívny postup tak, aby žiadateľ nemusel v rámci absolvovania postupu vydávania povolení kontaktovať iné správne orgány, ak si to neželá.

(Úlohy jednotného kontaktného miesta bude vykonávať Slovenská inovačná a energetická agentúra. Táto pre SIEA nová úloha bola schválená v novele zák. č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorú

NR SR schválila 19.10.2022 a paragraf upravujúci tieto povinnosti nadobudne účinnosť nadobudne 1. decembra 2022.)

Špecifické vlastnosti miestnych komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov z hľadiska veľkosti, vlastníckej štruktúry a počtu projektov môžu narušiť ich konkurencieschopnosť voči veľkým subjektom, konkrétne konkurentom s väčšími projektmi alebo portfóliami. Preto by členské štáty mali mať možnosť zvoliť si pre komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov akúkoľvek formu subjektu, pokiaľ daný subjekt môže, keď koná vo vlastnom mene, vykonávať práva a podliehať povinnostiam. S cieľom zabrániť zneužívaniu a zabezpečiť širokú účasť by komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov mali byť schopné zachovať si nezávislosť od jednotlivých členov a iných tradičných trhových aktérov, ktorí sa zúčastňujú na komunite ako členovia alebo akcionári, alebo ktorí spolupracujú inými prostriedkami, ako sú napríklad investície. Účasť na projektoch v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov by mala byť otvorená pre všetkých potenciálnych miestnych členov na základe objektívnych, transparentných a nediskriminačných kritérií. Súčasťou opatrení na kompenzáciu znevýhodnení týkajúcich sa špecifických charakteristík miestnych komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov vzhľadom na ich veľkosť, štruktúru vlastníctva a počet projektov, je umožnenie komunitám vyrábajúcim energiu z obnoviteľných zdrojov pôsobiť v energetickom systéme a uľahčenie ich integrácie do trhu.

Komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov by mali mať možnosť navzájom si vymieňať energiu vyrobenú prostredníctvom zariadení vo svojom vlastníctve. Členovia komunít by však nemali byť oslobodení od príslušných nákladov, poplatkov, odvodov a daní, ktoré by znášali koncoví spotrebitelia, ktorí nie sú členmi komunít, výrobcovia v podobnej situácii, alebo ak sa na takéto prenosy používa akákoľvek verejná sieťová infraštruktúra.

Domácnosti ako spotrebitelia a komunity podieľajúce sa na samospotrebe energie z obnoviteľných zdrojov by si mali zachovať svoje práva spotrebiteľov vrátane práva mať zmluvu s dodávateľom podľa vlastného výberu a zmeniť dodávateľa.

Čo bude nasledovať?

Zákon o energetike neuložil povinnosť ani Ministerstvu hospodárstva SR a ani Úradu pre reguláciu sieťových odvetví vypracovať osobitnú vyhlášku v súvislosti s energetickými spoločnosťami resp. komunitami vyrábajúcimi energiu z OZE.

§ 14 ods. 10 zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie, vo verzii účinnej od 1.12.2022, však obsahuje v rámci vymedzení pôsobnosti povinnosť (resp. úlohu) Ministerstva hospodárstva SR vytvoriť „podporný rámec na propagáciu a uľahčenie rozvoja komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov“, prostredníctvom ktorého zabezpečí, aby:

- a) sa odstránili neodôvodnené právne alebo administratívne prekážky pre komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov,
- b) príslušný prevádzkovateľ distribučnej sústavy spolupracoval s komunitami vyrábajúcimi energiu z obnoviteľných zdrojov s cieľom uľahčiť prenos energie v rámci komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov,
- c) sa na komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov vzťahovali nediskriminačné, primerané a transparentné postupy vrátane postupov registrácie a udeľovania povolení, sieťové poplatky zodpovedajúce nákladom a poplatky, odvody a dane, ktorými sa zabezpečí, aby primeraným, spravodlivým a vyváženým spôsobom prispievali k spoločnému znášaniu celkových nákladov

na sústavu v súlade s transparentnou analýzou nákladov a prínosov, ktorá sa týka distribuovaných zdrojov energie,

- d) sa na komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov vzťahovalo nediskriminačné zaobchádzanie, pokiaľ ide o ich činnosti, práva a povinnosti ako koncových odberateľov, výrobcov, dodávateľov, prevádzkovateľov distribučných sústav alebo iných účastníkov trhu,
- e) sa do komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov mohli zapojiť všetci spotrebitelia vrátane spotrebiteľov s nízkym príjmom alebo zo zraniteľných domácností,
- f) boli dostupné nástroje na uľahčenie prístupu k financovaniu a informáciám,
- g) sa orgánom verejnej moci poskytovala podpora v oblasti regulácie a budovania kapacít pri podporovaní a zriaďovaní komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov, a pri pomoci týmto orgánov na priamu účasť,
- h) boli zavedené pravidlá na zabezpečenie rovnakého a nediskriminačného zaobchádzania so spotrebiteľmi zapojenými do komunity vyrábajúcej energiu z obnoviteľných zdrojov.“